

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10So/81/2016
Identifikačné číslo spisu: 5016200690
Dátum vydania rozhodnutia: 25.10.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:5016200690.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Jany Hatalovej, PhD., v právnej veci navrhovateľky: Q. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 25Sd/40/2016-24 zo dňa 22. septembra 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 25Sd/40/2016-24 zo dňa 22. septembra 2016 potvrdzuje.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250q ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 7. júna 2016, ktorým podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“), zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok zo dňa 21.04.2016.

Krajský súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že o odbornej úrovni posudkovej lekárky Mgr. MUDr. W. nemá dôvod pochybovať. Navrhovateľka v súdnom konaní nepredložila žiadne lekárske správy, ktoré by neboli zohľadnené posudkovými lekármi, konštatujúce prípadné iné diagnostické závery ako boli zistené v správnom konaní, a ktoré by predstavovali dôkazy nasvedčujúce existencii novej skutočnosti, ktorou by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia neboli zaoberali, resp. ktoré by nasvedčovali inému rozsahu zdravotného poškodenia u navrhovateľky ako bol v čase rozhodovania odporkyne ustálený, alebo by inak prijatý záver spochybňovali.

Pokiaľ sa týka tvrdenia navrhovateľky na pojednávaní, že všeobecná lekárka MUDr. V. jej nechce ukončiť PN, súd poukázal na lekársku správu vystavenú MUDr. P., algeziologičkou zo dňa 28.06.2016, v ktorej doporučuje ponechať navrhovateľku PN, pracovať so psychoterapeutom na odstránení

somatizácie. Uvedený záver (vhodné pokračovať v PN) vyplýva aj z lekárskeho nálezu MUDr. O., neurologičky zo dňa 10.06.2016. Pokiaľ však navrhovateľka trvá na tom, že chce mať ukončenú PN, všeobecná lekárka MUDr. V. by jej mala PN ukončiť (na žiadosť navrhovateľky). Navrhovateľka by mala, aj podľa názoru súdu, navštíviť psychoterapeuta, nakoľko potrebu psychoterapeutického vedenia odporúčajú aj odborní lekári (neuroológ aj algeziológ).

Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne je vydané v súlade so zákonom, o zákonnosti postupu odporkyne nemal súd pochybnosti, preto napadnuté rozhodnutie ako zákonné potvrdil. Uznaná miera poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť je určená mierou zodpovedajúcou zákonu v čase rozhodovania odporkyne (ako aj v čase posúdenia jej invalidity druhostupňovou posudkovou lekárkou sociálneho poistenia). Záverom súd uviedol, že ak by v budúcnosti došlo k zmene zdravotného stavu navrhovateľky v dôsledku zhoršenia zdravotného stavu, môže opätovne požiadať o preskúmanie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (MPSVZČ), alebo zmenu rozhodujúceho zdravotného postihnutia a stanovenia miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka v zákonnej lehote odvolanie. Namietala, že krajský súd posudok posudkového lekára sociálneho poistenia nesprávne vyhodnotil, pretože ako sa uvádza v posudku, práve z vyšetrení algeziologickej ambulancie vyplýva, že lekár odporúča ponechať na PN, pričom poukázala na správy z vyšetrení zo dňa 19.04.2016, 28.06.2016 a 10.06.2016. Z tohto dôvodu ostáva stále práceneschopná, aj keď už uplynula doba poskytovania dávky zo sociálneho poistenia. Ďalej namietala, že v rámci dokazovania v konaní navrhovala vykonať dopyt na jej ošetrojúcu lekárku MUDr. V., z akého dôvodu ju neustále ponecháva PN, ktorý dôkazný návrh súd zamietol, čím bola ukrátená na svojich právach ako účastník konania, bola jej odňatá možnosť konať pred súdom. Na základe uvedeného považovala napadnutý rozsudok za vecne a právne nesprávny a žiadala, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie, alebo ho zmenil tak, že napadnuté rozhodnutie odporkyne zruší a vec jej vráti na ďalšie konanie.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky uviedla, že dôvody, ktoré uvádza navrhovateľka v odvolaní, nepovažuje za opodstatnené. Posúdenie dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania.

Navrhovateľka v odvolacom konaní neuviedla žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní a ktoré by prijatý záver v posudkoch posudkových lekárov sociálneho poistenia spochybnili alebo vyvrátili. Pokiaľ navrhovateľka žiadala v odvolaní o ďalšie vyšetrenia, odporkyňa poukazuje na povinnosť preukázať skutočnosti rozhodujúce na nárok na invalidný dôchodok v rámci dokazovania, kedy je účastník konania povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Námietky uvádzané navrhovateľkou v odvolaní o neúplnom zistení jej zdravotného stavu preto považuje za nedôvodné.

Pochybnosti navrhovateľky o tom, že jej zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, považovala odporkyňa za neodôvodnené, vyvolané len jej subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní.

Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľky boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie.

Odporkyňa záverom uviedla, že navrhovateľka v konaní nepreukázala, že by jej zdravotný stav bol

zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, preto jej nárok na invalidný dôchodok nevznikol. Vzhľadom na uvedené považovala závery krajského súdu za vecne správne a dostatočne doložené vykonaným dokazovaním a navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, preskúmal a jednomyselne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 25. októbra 2017 (§156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 71 ods. 3 prvej vety zákona o sociálnom poistení, pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby.

Podľa § 71 ods. 6 zákona o sociálnom poistení, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení).

Predmetom súdneho konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľky o priznanie invalidného dôchodku.

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľka požiadala dňa 21. apríla 2016 o priznanie invalidného dôchodku. Za účelom rozhodnutia o jej žiadosti posudzoval jej zdravotný stav posudkový lekár pobočky Sociálnej poisťovne so sídlom v Liptovskom Mikuláši. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľky označil neurotické stresové a somatomorfné poruchy, zaradené pod kapitolu V- Duševné choroby a poruchy správania, položka 4, písm. a) prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení. Za iné zdravotné postihnutie, ktorým bola neuropatická bolesť ľavej ruky, navýšil percentuálnu mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 5 %. Podľa posudkového lekára zdravotnému stavu navrhovateľky zodpovedala v čase posudzovania miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 25 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Žiadosť navrhovateľky bola z tohto dôvodu zamietnutá preskúmaným rozhodnutím odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 07. 06. 2016.

V rámci konania o opravnom prostriedku navrhovateľky proti predmetnému rozhodnutiu odporkyne bol zdravotný stav navrhovateľky opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Liptovský Mikuláš dňa 22.07.2016, a následne dňa 09.08.2016 posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne - ústredie, vysunuté pracovisko v Poprade. Posudkoví lekári po zhodnotení obsahu opravného prostriedku nezistili dôvody na zmenu posudku; mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť opakovane určili na 25 % za rozhodujúce zdravotné postihnutie podľa kapitoly V, položka 4 písm. a) prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení a za iné zdravotné postihnutie - neuropatická

bolesť ľavej ruky.

Pretože súd nemôže sám posudzovať odborné otázky medicínskeho charakteru, ktoré sú podkladom pre stanovenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre účely invalidity, musí rovnako ako odporkyňa vychádzať z lekárskeho posudku, kde posudzuje presvedčivosť ich záverov s prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä aj s prihliadnutím na námietky žiadateľa o invalidný dôchodok. O objektívnosti, odbornej úrovni a úplnosti záverov posudkov posudkových orgánov, ktoré boli v zásade zhodné, odvolací súd nemal dôvod pochybovať. Odvolací súd má za to, že posudkoví lekári sa v dostatočnom rozsahu vyrovnali so všetkými skutočnosťami, ktoré boli podkladom pre jeho rozhodnutie, z obsahu posudku je zrejmá ich úvaha, na základe ktorej dospeli k určaniu rozhodujúceho zdravotného postihnutia a k nemu prislúchajúcej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Pretože navrhovateľka v odvolaní neuviedla nič nové, s čím by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia neboli zaoberali a nepredložila v odvolacom konaní žiaden dôkaz, ktorý by tento záver spochybňoval, alebo ktorý by nasvedčoval inému rozsahu zdravotného poškodenia, ako bol ustálený, nebol dôvod spochybniť závery lekárskeho vyšetrenia, ani dôvod na ďalšie posudzovanie zdravotného stavu.

Zo samotnej podstaty preskúmvacieho súdneho konania, ktoré smeruje k prieskumu správneho konania vyplýva, že administratívny spis je obrazom a výsledkom správneho konania, pretože dokladá jeho priebeh a skutkový stav, ktorý tu bol v dobe rozhodovania správneho orgánu. Zásadne pritom platí, že skutkové dôvody, o ktoré sa opiera správne rozhodnutie, musia byť podložené obsahom administratívneho spisu - v opačnom prípade by bolo správne rozhodnutie, ktoré vzišlo za takéhoto konania nepreskúmvateľným pre nedostatok dôvodov. Ďalšie zisťovanie skutkového stavu veci až v konaní pred súdom nie je vylúčené (§ 250i ods. 1 O.s.p.), pretože súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Prvostupňový súd vykonal dokazovanie lekárskeho posudku odbornými lekáromi, posudkami posudkového lekára Sociálnej poisťovne pobočka Liptovský Mikuláš a posudkom posudkového lekára Sociálnej poisťovne ústredie, pracovisko Poprad. Z postupu krajského súdu je zrejmé, že počas preskúmvania rozhodnutia správneho orgánu na krajskom súde bolo vykonané dostatočné dokazovanie, krajský súd sa námietkami navrhovateľky dôsledne zaoberal, dôsledne skúmal, či závery podaných posudkov majú podklad v lekárskeho nálezoch a vyšetreniach všetkých zdravotných problémov, ktoré navrhovateľka udávala. Všetky v konaní predložené posudky posudkových lekárov ako vecne a miestne príslušných orgánov zo zákona ustanovených na výkon posudkovej činnosti (§ 153 ods. 3, 5 zákona o sociálnom poistení), sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú náležite odôvodnené, bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania, podľa názoru odvolacieho súdu, krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a odvolaniu navrhovateľky nevyhovelo. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Žiada sa však poznamenať, že preskúmvané rozhodnutie o zamietnutí žiadosti navrhovateľky o invalidný dôchodok nevyklučuje možnosť navrhovateľky opätovne požiadať o priznanie invalidného dôchodku a o nové preskúmanie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ak by v budúcnosti došlo k významnému zhoršeniu jej zdravotného stavu, čo by preukazovali nové lekárske správy.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.